

Dotaz do právní poradny č. 7.

Preventivní opatření při hrozícím pádu sněhu ze střechy domu.

Podotázky

1) Zbavíme se odpovědnosti tím, že prostor možného ohrožení pádem sněhu ohraničíme páskou a informačními tabulemi s nápisem „Pozor padá sníh“ a pokud ano, co když pásku někdo odstraní?

2) Co s automobily, které budou na místě parkovat – máme jen natáhnout pásku nebo musíme informovat jednotlivé vlastníky automobilů?

SVJ má negativní zkušenost s hrazením škody související se škodnou událostí z minulého zimního období. Dotazy směřují ke konkrétním preventivním opatřením, aby SVJ předešlo škodám na majetku i zdraví, v případě, že bude hrozit pád sněhu ze střechy domu.

Předpokladem odpovědnosti ve smyslu § 420 občanského zákoníku je porušení právní povinnosti a zavinění.

Obecně lze říci, že odpovědnost vlastníka domu za škodu způsobenou pádem sněhu ze střechy je dána ve smyslu § 420 občanského zákoníku. Porušení právní povinnosti spočívá především v porušení prevenční povinnosti uvedené v § 415 občanského zákoníku, případně povinností vlastníka uvedených v § 127 občanského zákoníku. Za takovou prevenční povinnost se považuje provedení preventivních opatření zamezující či snižující možnost sesuvu sněhu a pádu se střechy domu na veřejně přístupná místa.

Dalším předpokladem občanskoprávní odpovědnosti jsou vznik škody (obecně se jedná o újmu v majetkové sféře poškozeného) a příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody (tedy porušení právní povinnosti je jednoznačnou příčinou škody).

Co se týká otázky zavinění, tak se jedná o subjektivní předpoklad odpovědnosti. V projednávaném případě postačuje zavinění z nedbalosti, tj. neúmyslné. V dané věci by se jednalo o tzv. úmysl nepřímý, tj. škůdce by věděl, že svým jednáním škodu způsobit může, nicméně bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že ji nezpůsobí. Co se týká nedbalosti, postačuje k odpovědnosti vědomost nedbalá, což je stav, kdy škůdce nevěděl, že svým jednáním škodu způsobit může, ačkoliv to podle okolností a vzhledem ke svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Obecně lze tedy říci, že v případě vzniku škody se může škůdce vyvinut tak, že by prokázal, že škodu nezavinil, což by s ohledem na výše uvedené znamenalo, že by se v jeho protiprávním jednání nejednalo ani o nedbalost nevědomou. Tedy podle objektivního hodnocení konkrétních skutkových okolností škůdce musí prokázat, že na škodě vzniklé z protiprávního úkonu nenese vinu.

Obecně lze říci, že případná škoda vzniklá pádem sněhu ze střechy může mít více příčin. Každá z těchto příčin se nějakou měrou může podílet na následku. Jednou z příčin vzniku škody může být i jednání poškozeného majitele vozidla poničeného sněhem, které spočívá

v porušení obecné prevenční povinnosti stanovené v § 415 občanského zákoníku, podle které je každý povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí. V případě porušení takové prevenční povinnosti poškozeným se může postupovat dle § 441 občanského zákoníku, podle kterého, byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. K tomu jsem našel rozhodnutí NS sp. zn. 25 Cdo 2264/2000, podle kterého „dodržení povinnosti počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám, znamená pečovat též o to, aby byla provedena opatření zamezující či snižující možnost sesuvu sněhu a pádu ze střechy domu ne veřejně přístupná místa, nebo alespoň na možnost takového nebezpečí v daném místě upozornit. Další rozhodnutí NS sp. zn. 25 Cdo 2471/2000 se vztahuje rovněž k řešené věci neboť „spoluzavinění poškozeného na vzniku škody přichází v úvahu i tehdy, jestliže v době hrozící škody nezakročil přiměřeným způsobem k jejímu odvrácení.

Z výše uvedeného lze shrnout, že v případě přijetí preventivních opatření v době hrozícího nebezpečí pádem sněhu ze střechy, lze přinejmenším náhradu škody poměrně snížit, ne-li se zcela vyvinit. Co se týče míry spoluúčasti poškozeného na škodě, tak to lze posoudit pouze individuálně podle konkrétní situace. Tím odpovídám na dotaz č. 1.

Co se týká dotazu č. 2 o informování majitelů aut na hrozící škodu, tak se domnívám, že postačuje informovat tabulkami umístěnými viditelně v místě nebezpečí. Jednak nemáte přístup do evidenčního registru vozidel, jednak by se každý majitel měl o vozidlo starat.

Co se týká dotazu č. 2, doporučuji součinnost s firmou, která bude shoz sněhu ze střechy provádět. Lze obecně říci, že Vámi navrhované řešení je vhodné. Tedy místo vytyčte páskou s varovnými nápisy, jejichž obsahem musí být informace o možnosti pádu sněhu ze střechy, výzva majiteli vozidla k přeparkování, neboť hrozí nebezpečí poškození vozidla pádem ze střechy. Dobu shozu sněhu ze střechy oznamte rovněž tabulkou, nebo vyznačte např. obdobně, jako když probíhá stěhování, případně bude mít firma provádějící shoz vyrobeny vlastní informační tabule.

Mgr. Václav Vondrášek